

Unieke huis-urnen om thuis te herdenken

Marianne van den Heuvel, beeldhouwer van de Gouden Strop sculptuur

De Amsterdamse 'beeldhouwer in steen' Marianne van den Heuvel (1947) was op donderdag 2 juni in de achtergrond van het landelijke nieuws, als maakster van de prachtige wit albasten (25 cm hoge) sculptuur die werd uitgereikt aan schrijver Gauke Andriessse, winnaar van de 'Gouden Strop 2011', de prijs voor het beste spannende boek van het jaar. Van den Heuvel maakte ook in 2010 de sculptuur en zal dat de komende drie jaar weer doen. Ze wordt geroemd als grafkunstenaar voor publieke gedenktekens. Maar minder bekend is dat ze met veel liefde ook heel intiem, persoonlijk werk maakt, als huisurnen – betaalbare gedenktekens voor thuis, om de herdenking van verloren geliefden nabij mogelijk te maken.

In albast 25 cm hoog, naast € 10.000 de prijs voor Gauke Andriessse, voor het boek 'De handen van Kalman Teller'.

Cremeren is al zo oud als de mensheid, maar sinds 'de beschaving' in de Nederlanden opdook werd het toch weer een zeldzaam verschijnsel. Volgens de statistieken van de LVC (de Landelijke Vereniging van Crematoria) werd er in het eerste 'ijkjaar' 1914 hier ten lande helemaal niemand gecremeerd. Vorig jaar, in 2010, was het maar liefst 57% van alle uitvaarten die zo werden geregeld. Het is voor een volgende editie absoluut de moeite waard om daar eens apart bij stil te staan. Want de enorme toename van het aantal crematies in Nederland heeft niet alleen te maken met de komst naar ons land van allochtonen, in wier cultuur 'lijkverbranding' traditioneel is. Ook autochtone Nederlanders kiezen er steeds vaker voor,

met tal van argumenten – soms praktisch, soms financieel, soms uit overtuiging, dat het op die manier het beste is.

Rituelen

Traditionele begrafenisrituelen zijn in onze cultuur, met nuances binnen elke christelijke geloofsgezindheid die we hier hebben, al eeuwenoud. Maar dat geldt niet voor crematies; dat moet nog groeien. Na de crematie is er de as – een wettelijke periode van 'asrust' (minimaal een maand) – en wat dan? Meestal heeft de betreurde het zelf bepaald. Bijzetting in een urn op een grafveld, uitstrooiing over een veld of op zee, het kan allemaal. In de legendarisch goede politiserie op TV 'Hillstreet Blues' (1981-1987) vraagt een 'cop' in z'n laatste wil aan z'n buddy's om eerst ergens

op een regenachtige avond op zijn kosten wat pilsjes te vatten in de Bronx, om z'n as vervolgens via een straatputje weg te spoelen in het riool. Daar waar hij altijd had gesurveilleerd. Behalve z'n hond – en hij hoopte dat iemand daarvoor goed zou zorgen, z'n laatste wens – had hij niemand.

Herdenkingsplek

Een probleem met de opkomst van crematie in Nederland – vooral onder 'westerlingen', autochtone Nederlanders – is dat er nog nauwelijks protocol en traditie is ontwikkeld. Nogal wat nabestaanden vinden het ongemakkelijk (na verstrooiing over zee of op een veld) dat er helemaal geen plek meer rest om de verloren geliefde te herdenken. Iets dat op begravingen bij graven of op urnen-akkers wel mogelijk is. Daar

kun je heen op bijzondere dagen, als verjaardags- of sterfdagen, met Kerst, Pasen, noem maar op. Al jaren bieden de betere uitvaartverzorger (als De Volharding/CUVO) mogelijkheden om iets van de verloren geliefde, als een klein beetje as, te bewaren in een amulet. Meestal van glas. Dat kan een ring zijn, een hanger of een klein schouwsculptuurtje.

Echt van jou

Beeldhouwer Marianne van den Heuvel, afgestudeerd aan de Rietveld Academie en thans o.m. docente aan 'Onder de Bogen', maakt prachtige grafmonumenten. Ze is daarin gespecialiseerd. Samen met negen andere beeldhouwers voert ze de stichting 'Memento Gedenkbeelden', een club van beroepsgeenoten met de ambitie om iets echt persoonlijks te

maken. Wie kijkt op de websites die aan het eind van dit artikel worden vermeld, zal meteen overtuigd raken. Dat toont hoe het ook kan.

Twee jaar terug overleed de partner van een goede vriendin van Marianne. Die had er moeite mee om de as haar geliefde helemaal te verstrooien, omdat er dan geen persoonlijk plekje meer zou overblijven om haar partner te herdenken. "Zij wilde een deel van de as uitstrooien op een geliefde plek, maar ook wat as in een urn thuis houden zodat zij daar wat bloemetjes zou kunnen plaatsen, of een kaarsje branden bij hoogtij dagen of zomaar wanneer het nodig is te herdenken," aldus Marianne. "Ik onderzocht of volgens de Nederlandse wetgeving de as van een overledene gesplitst mag worden in delen en zag dat dat was toegestaan. Vervolgens vroeg zij mij uit te kijken naar een mooie urn om de as thuis in te kunnen plaatsen."

Marianne van den Heuvel, maakt bijzondere grafmonumenten.

Een specialisatie

Beeldhouwer Marianne van den Heuvel en haar negen collega's van Memento maken natuurlijk werk, dat qua prijs meestal niet (volledig) wordt gedekt door verzekeraars. Toch is het een ambitie van de twaalf om het binnen ieders bereik te brengen te kunnen beschikken over een uniek gedenkbeeld. Een persoonlijk gedenkteken hoeft lang niet altijd duurder te zijn dan het traditionele aanbod. Door het directe contact tussen kunstenaar en opdrachtgever kunnen de kosten van een gedenkbeeld relatief laag gehouden worden. Een betalingsregeling hoort ook tot de mogelijkheden. ■

Meer informatie? Bel met Marianne op 020 622 18 44 of 06 55 95 35 51; schrijf naar haar: Sarphatistraat 189 (2e), 1018 GG Amsterdam; e-mail haar op info@mariannevandenheuvel.nl; of kijk op de websites: www.mariannevandenheuvel.nl, www.huisurnen.nl, www.grafmonumenten-gedenkbeelden.nl, www.beeldhouwschool.nl, www.memento-gedenkbeelden.nl.